

UNIwersytet Medyczny IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Katedra i Zakład Ratownictwa Medycznego
Kierownik Zakładu dr hab.n.med. Jacek Smereka, prof. UMW

RPLW/4943/2023
Data: 2023-06-27
UMB

Wrocław, 23.06 .2023

**Ocena rozprawy doktorskiej lekarza magistra psychologii Kacpra Łosia:
„Mindfulness (uwaga), stres oraz funkcje wykonawcze jako cechy wpływające na efekty
działania studentów kierunku lekarskiego w symulacjach medycznych”**

Przedstawiona do oceny praca lek. mgr psychologii Kacpra Łosia „Mindfulness (uwaga), stres oraz funkcje wykonawcze jako cechy wpływające na efekty działania studentów kierunku lekarskiego w symulacjach medycznych” została oparta na cyklu jednorodnych i spójnych tematycznie publikacji, które ukazały się w dwóch recenzowanych czasopismach naukowych, wymienionych na liście filadelfijskiej o sumarycznej punktacji MNiSW wynoszące 210 punktów oraz współczynnika oddziaływania IF wynoszącym 3,390.

Do recenzji rozprawy doktorskiej przystąpiłem z podobnym jak Autor przekonaniem, iż zagadnienia związane z mindfulness są niezwykle ważne z punktu widzenia praktyki w wielu zawodach medycznych, a szczególnie lekarzy i ratowników medycznych. W sytuacjach stresu, który występuje szczególnie w medycynie ratunkowej i ratownictwie medycznym odpowiednia reakcja na stres, uwaga może mieć istotny wpływ na jakość opieki nad pacjentem, unikanie błędów wynikających z działań o charakterze automatycznym, co może w istotny sposób przełożyć się na szanse pacjenta na powrót do zdrowia oraz uzyskiwane wyniki leczenia. Podobnie jak opisał to Autor uważam, że w pracy z pacjentem niezwykle istotne są kompetencje miękkie, w tym komunikacja interpersonalna, radzenie sobie ze stresem oraz zarządzanie personelem, motywowanie współpracowników w tym umiejętność obrony przed manipulacją i asertywność.

UNIwersytet Medyczny

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Katedra i Zakład Ratownictwa Medycznego
Kierownik Zakładu dr hab.n.med. Jacek Smereka, prof. UMW

W wielu przypadkach stresu uważność i nieuleganie presji otoczenia może zwiększyć szanse pacjenta i jednocześnie pomóc w unikaniu roszczeń wobec personelu medycznego. Doświadczenie zawodowe w kontekście wielu badań naukowych potwierdza, iż uważność, zmniejszenie natężenia stresu może wpłynąć na poprawę jakości opieki nad pacjentem.

Przedstawiona do oceny praca liczy 44 strony i obejmuje wprowadzenie, cel pracy, zawiera omówienie wyników przedstawionych w publikacjach i streszczenie a także pełne teksty 2 artykułów naukowych, których Doktorant jest pierwszym autorem.

Celem pracy badawczej Doktoranta była ocena, czy istnieją związki pomiędzy cechami uważności (mindfulness), wpływem stresu i funkcjami wykonawczymi a efektami działań studentów kierunku lekarskiego w czasie symulacji medycznych wysokiej wierności, w stanach zagrożenia zdrowia i życia u pacjenta pediatrycznego. Celem pracy przeglądowej była analiza dostępnej, opublikowanej w recenzowanych czasopismach literatury, dotyczącej wpływu mindfulness, stresu, funkcji wykonawczych i świadomości sytuacyjnej na działania młodych lekarzy i ewentualne zmniejszenie liczby popełnianych przez nich błędów medycznych.

Praca badawcza *Relationship between executive functions, mindfulness, stress, and performance in pediatric emergency simulations* opublikowana została w czasopiśmie *International Journal of Environmental Research and Public Health*: 2020 : 17, 6, 10 pp. W pracy tej na grupie 153 studentów VI roku kierunku lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, odbywających zajęcia z pediatrii w Zakładzie Symulacji Medycznych, przeprowadzono 306 wystandaryzowanych symulacji wysokiej wierności. Scenariusze dotyczyły stanów zagrożenia życia pacjenta pediatrycznego. Podczas symulacji studenci odgrywali różne role: liderów zespołu medycznego, członków personelu medycznego lub opiekunów pacjenta. Każdy ze studentów odgrywał rolę lidera dwukrotnie, za każdym razem w innym, losowo przydzielonym scenariuszu. Każdy scenariusz posiadał dwa cele: techniczny i nietechniczny, które zostały określone i oceniane w listach kontrolnych przygotowanych i wystandaryzowanych dla każdego ze scenariuszy.

UNIwersytet Medyczny IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Katedra i Zakład Ratownictwa Medycznego
Kierownik Zakładu dr hab.n.med. Jacek Smereka, prof. UMW

Autor w celu oceny związków pomiędzy stanem uważności, stresem, funkcjami wykonawczymi a efektami działań studentów w trakcie symulacji wysokiej wierności zbadał cechy uważności z użyciem Pięciowymiarowego Kwestionariusza Uważności (Five Facet Mindfulness Questionnaire, FFQM), funkcje wykonawcze z zastosowaniem narzędzia Inwentarz Zachowania Funkcji Wykonawczych (The Behavior Rating Inventory of Executive Functions – Adult, BRIEF-A), umiejętności nietechniczne z zastosowaniem skali Ottawa (Ottawa Crisis Resource Management Global Rating Scale), umiejętności techniczne, somatyczne cechy stresu (częstość pracy serca, ciśnienie tętnicze i subiektywna ocena nasilenia stresu;). Oceniony został również styl radzenia sobie ze stresem przy użyciu - Kwestionariusza Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych - CISS. Ponadto, przed każdym scenariuszem studenci uzupełnili ankietę dotyczącą dziennego spożycia kawy, przyjmowania leków wpływających na czynność serca oraz praktykowania medytacji/modlitwy,

W pracy wykazano, iż stres i sposób radzenia sobie z nim wpływały na umiejętności studentów w trakcie symulacji pediatrycznych, powtarzanie różnych scenariuszy w tym samym zespole poprawiało istotnie umiejętności nietechniczne, ale nie proceduralne studentów, niektóre składowe mindfulness takie jak nieosądzanie oraz świadome działanie były pozytywnie związane z umiejętnościami kierowników zespołów medycznych. Wykazano również iż funkcje wykonawcze korelowały z umiejętnościami nietechnicznymi oraz uważnością studentów kierunku lekarskiego. Podstawowym wnioskiem z przeprowadzonego badania było zwrócenie uwagi iż stres, mindfulness oraz funkcje wykonawcze modelują zachowania i umiejętności studentów medycyny w trakcie symulacji zagrożenia życia dziecka. Podobnie jak Autorzy pracy uważam, że poruszone zagadnienia są niezwykle ważne z praktycznego punktu widzenia oraz zasługują na kolejne badania.

Powyższa praca opublikowana została w recenzowanym czasopiśmie naukowym. Praca ta idealnie komponuje się z tematyką określoną w rozprawie doktorskiej i stanowi jej trzon merytoryczny.

Kolejną składową rozprawy doktorskiej jest praca przeglądowa. *Can the practice of mindfulness reduce medical errors?* Opublikowana w czasopiśmie Postępy Psychiatrii i Neurologii: 2022 : 31, 3, 7. Powyższa praca w recenzowanym czasopiśmie wskazuje na posiadanie przez Doktoranta wysokiego poziomu wiedzy z omawianej tematyki.

UNIwersYTET MEDYCZNY IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Wydział Nauk o Zdrowiu
Katedra i Zakład Ratownictwa Medycznego
Kierownik Zakładu dr hab.n.med. Jacek Smereka, prof. UMW

Rozprawa doktorska lek. mgr psychologii Kacpra Łosia „*Mindfulness (uwaga), stres oraz funkcje wykonawcze jako cechy wpływające na efekty działania studentów kierunku lekarskiego w symulacjach medycznych*” stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz wykazuje wiedzę teoretyczną Kandydata, jak też umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Podsumowując przedłożona do oceny rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. z późn. zmianami o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2022, poz 574) i dlatego też zwracam się do Wysokiego Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie lek. mgr psychologii Kacpra Łosia do dalszych etapów postępowania doktorskiego.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
ZAKŁAD RATOWNICTWA
MEDYCZNEGO
kierownik
dr hab. Jacek Smereka
profesor uczelni